

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор

Олександр МОРГУНОВ

16. 05. 2025 р.

щодо публічної презентації наукових результатів дисертації Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою ДДУВС від 29 жовтня 2020 року (протокол № 2)

ВИТЯГ

з протоколу спільного засідання кафедри адміністративного права і процесу Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України та кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного управління Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ від 15 травня 2025 року

Голова – доктор юридичних наук, професор Логвиненко Б.О.
Секретар – доктор філософії з галузі знань право Пісоцька К.О.

Присутні:

доктор юридичних наук, професор Юнін О.С., доктор юридичних наук, професор Собакарь А.О., доктор юридичних наук, професор Миронюк Р.В., доктор юридичних наук, професор Савіщенко В.М., доктор юридичних наук, професор Пиріг І.В., доктор юридичних наук, професор Шаблистий В.В., доктор юридичних наук, професор Золотухіна Л.О., доктор юридичних наук, професор Кононець В.П., доктор юридичних наук, професор Дараган В.В., доктор юридичних наук, доцент Резворович К.Р., доктор юридичних наук, професор Боняк В.О., доктор юридичних наук, професор Дараган В.В., доктор юридичних наук, старший науковий співробітник Березняк В.С., кандидат юридичних наук, доцент Молчанов Р.Ю., кандидат юридичних наук, доцент Нестерцова-Собакарь О.В., кандидат юридичних наук Дзюба І.В., доктор філософії з галузі знань право Бобрішова Л.В.

З присутніх – 8 докторів юридичних наук та 4 кандидати юридичних наук (докторів філософії) – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувача Чауса Андрія Олександровича за темою дисертації «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

У своїй доповіді він визначив мету, задачі, предмет, об'єкт і методи дослідження, розкрив структуру роботи та основні її положення, показав їхню новизну, теоретичне та практичне значення, а також обґрунтував актуальність обраної теми дисертаційної роботи.

Дисертант зазначив, що актуальність обраної теми зумовлена нагальною необхідністю теоретичного узагальнення і нового вирішення наукового завдання щодо визначення адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, а також розробки науково-обґрунтованих пропозицій щодо його удосконалення.

Метою роботи є поглиблений аналіз законодавства, літературних (наукових) джерел та узагальнення практичної складової. Це дозволить встановити риси, що характеризують процес попередження зазначених кримінальних правопорушень і розробити комплекс практичних рекомендацій щодо сприяння найбільш ефективній їх протидії.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини з заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Предметом даного дослідження є адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Так, нами запропоновано визначення профілактики адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, під яким слід розуміти це комплекс заходів, спрямованих на запобігання вчиненню таких правопорушень або зниження їх кількості.

На науково-теоретичному рівні конкретизовано, що об'єктами адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів можуть бути такі дії, як: незаконне виробництво наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконне зберігання наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконне

використання наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконний обіг наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів, включаючи купівлю, продаж, поширення, пересилання, перевезення, збут або надання їх наркозалежним або іншим особам; фінансування незаконної діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; неповідомлення владних органів про виявлені факти незаконного виробництва, зберігання, використання або обігу наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

Крім того, нами удосконалено підходи до розуміння діяльності Національної поліції як суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, шляхом розширення комплексу заходів, таких як: організація спеціальних операцій, спрямованих на виявлення та припинення діяльності наркоторговців; проведення обшуків, оглядів, вилучення наркотиків, затримання осіб, що причетні до незаконного обігу наркотиків; проведення роботи з молоддю та населенням, щодо профілактики вживання наркотиків та формування здорового способу життя; встановлення системи контролю за обігом наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні, включаючи реєстрацію виробників, постачальників, оптовиків та роздрібних продавців; проведення профілактичної роботи з молоддю та населенням з метою збільшення свідомості щодо наслідків вживання наркотиків та формування здорового способу життя.

За результатами роботи встановлено, що найбільш поширеними адміністративними правопорушеннями у сфері незаконного обігу наркотичних речовин є: придбання, зберігання, перевезення, виробництво, виготовлення, збут або розповсюдження наркотичних засобів або психотропних речовин без дозволу. Вживання наркотичних засобів без лікарського призначення або без належного медичного нагляду. Використання наркотичних засобів або психотропних речовин під час виконання робіт, пов'язаних з підвищеною небезпекою для життя та здоров'я людини, наприклад, при керуванні транспортним засобом. Пропаганда наркоманії та відверте заохочення до вживання наркотичних засобів.

Основні результати дисертації використовуються у правотворчості, практичній діяльності та освітньому процесі. Вони доповідалися на науково-практичних конференціях та круглих столах.

Основні положення, сформульовані в дисертації, відображено у семи наукових публікаціях, чотири з яких опубліковані у наукових фахових виданнях України, а також у трьох тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Структурно дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дослідження складає 203 сторінки, з яких 178 сторінок основного змісту.

Проведене дослідження дозволило сформулювати комплексну наукову концепцію адміністративно-правових заходів попередження кримінальних

правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів та зробити низку висновків, які мають важливе теоретичне й прикладне значення для науки адміністративного права.

Після доповіді Чауса А.О. відбулася дискусія, під час якої здобувач відповів на запитання присутніх щодо структури роботи, методологічної та теоретичної основи дослідження, висновків, які отримано за підсумками виконаної наукової роботи.

Запитання Собакарь А.О.: Безумовно робота присвячена одному з найважливіших та актуальних питань сучасності – протидії наркотизації суспільства. Чи розглядали Ви в своїй роботі особливості протидії дитячій наркоманії?

Відповідь: Дякую за запитання. Питання протидії дитячій наркоманії беззаперечно є однією із найактуальніших в даному плані. Водночас серед завдань ми не виокремлювали завдання дослідити питання протидії саме дитячій наркоманії. Проте через всю роботу ми відстоюємо позицію що одним із заходів профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів є робота в підлітковому (дитячому) середовищі.

Запитання Резворович К.Р.: Чи торкалися ви проблематики боротьби з так званими «закладками»?

Відповідь: Дякую за запитання. Проблема «закладок» стала однією з найболючіших проблем для суспільства. Звичайно в нашому дослідженні ми намагалися розкрити протидію цьому явищу через економічну складову суб'єктів незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів (підрозділ 3.2. роботи). Вона направлена на моніторинг систематичних безготівкових розрахунків, моніторинг соціальних мереж та месенджерів.

Запитання Дзюба І.В.: Резюмуючи результати роботи, скажіть Вашу особисту думку про доцільність створення/ліквідації спеціалізованого підрозділу Національної поліції по протидії незаконному обігу наркотиків.

Відповідь: Дякую за запитання. Однозначно в структурі Національної поліції повинен бути спеціалізований підрозділ по протидії незаконному обігу наркотиків з огляду на специфіку такої діяльності. Більше того, дана служба з її територіальними підрозділами повинна мати центральне управління та підпорядковуватися Голові Національної поліції.

Запитання Кононець В.П.: Під профілактикою адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів Ви пропонуєте розуміти комплекс заходів, спрямованих на запобігання вчиненню таких правопорушень або зниження їх кількості. Що входить до цього комплексу?

Відповідь: Дякую за питання. До заходів профілактики адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів можна віднести: інформаційну роботу з населенням, спрямовану на попередження ризику вживання наркотиків та їх негативного впливу на здоров'я; організацію профілактичної роботи з осіб, які мають наркотичну залежність або підвищений ризик втягнутися в наркотичний обіг; здійснення

контролю за обігом наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, включаючи контроль за їх виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією; вжиття заходів з протидії незаконному обігу наркотичних речовин через мережі Інтернету та соціальних мереж; розвиток співпраці з міжнародними та національними організаціями з боротьби з наркоманією та закріпленням їх рекомендацій та стандартів у національному законодавстві; розроблення та впровадження програм попередження наркоманії серед молоді та підлітків, зокрема шляхом залучення до спорту, культурно-мистецької діяльності та інших корисних занять; проведення антинаркотичних акцій, в рамках яких відбувається знищення виявлених наркотиків та затримання осіб, які займаються незаконним обігом наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; залучення громадських організацій до профілактики наркоманії та надання їм підтримки в їх діяльності.

Запитання Миронюк Р.В.: Ви розглядаєте міжнародний досвід з можливістю його імплементації в Національну систему профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Так все ж, що саме ви пропонуєте впровадити в Національну систему і якої країни?

Відповідь: Дякую за запитання. Варто зазначити, що питання наркотизації не пройшло повз інших країн. Фактично кожна країна в своєму розвитку зіткнулася з проблемою незаконного обігу наркотичних речовин їх аналогів та прекурсорів. Кожна країна виробляла свої шляхи вирішення проблем, починаючи від радикальних (заборона таких речовин, суворі відповідальність за порушення) та закінчуючи ліберальними (легалізація певних речовин, збільшення ваги речовини для настання юридичної відповідальності, тощо). Однак, з рештою основними рішеннями з даного питання були: впровадження корекційної програми для наркозалежних (США, Канада); впровадження програм для заміни наркотичних препаратів (метадонова програма) (Німеччина). В той же час країни пострадянського простору обрали шлях примусу (посилення кримінальної відповідальності) (країн Балтії, Польща). В своєму дослідженні ми відстоюємо позицію гуманізації відповідальності та посилення профілактичних заходів, які включають: протинаркотичну пропаганду; протинаркотичне навчання та виховання; реалізацію системи заходів, спрямованих на раннє виявлення осіб, віднесених до групи ризику, і осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби, психотропні та токсичні речовини, і надання їм необхідної наркологічної, психологічної, реабілітаційної та соціальної допомоги тощо.

Після відповідей на запитання було надано слово для оприлюднення висновку по дисертації науковому керівнику – Поливаниюку Василю Дмитровичу – кандидату юридичних наук, доценту, професору кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ, який підкреслив, що здобувач обрав досить складну,

дискусійну і, водночас, актуальну і важливу тему для свого наукового дослідження.

Було зазначено, що адміністративно-правове попередження незаконного обігу наркотичних речовин їх аналогів та прекурсорів, а також наркозлочинності взагалі, займає одне з провідних місць в превентивній діяльності Національної поліції України.

Ефективне попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин в Україні є надзвичайно важливим завданням для забезпечення громадської безпеки та здоров'я нації.

Інформаційна кампанія: розробка та проведення широкомасштабних інформаційних кампаній, спрямованих на освіту та підвищення свідомості громадян про шкідливі наслідки вживання наркотичних речовин. Це може включати медійні компанії, розповсюдження популярних інформаційних матеріалів, організацію просвітницьких заходів у школах, університетах та інших освітніх установах.

Поліцейська діяльність: зміцнення поліцейської присутності та здійснення оперативно-розшукових заходів для виявлення та припинення діяльності наркоторгових груп і посередників. Розвиток спеціалізованих служб, які спеціалізуються на боротьбі з наркозлочинністю, забезпечення їх належного оснащення та підготовки.

Міжнародне співробітництво: посилення співробітництва з іншими країнами та міжнародними організаціями в області обміну інформацією, координації спільних розслідувань та обміну досвідом щодо боротьби з наркотичною злочинністю. Це може допомогти виявити та припинити міжнародні мережі наркотрафіку, які працюють в Україні.

Мета і завдання дисертаційного дослідження сформульовані досить коректно, а цілісність дослідження забезпечується належним структуруванням матеріалу дисертації, яке є досить логічним і таким, що відповідає меті та задачам дисертаційного дослідження.

Належний рівень достовірності та обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження Чауса А.О. забезпечується використанням всього спектру наукових підходів та методів пізнання складних юридичних явищ, зокрема таких, як діалектичний підхід, формально-юридичний, компаративний, класифікації та групування, системно-структурний, функціональний та інші методи пізнання.

Емпіричною базою дослідження є статистичні дані МВС України та Національної поліції, публікації у вітчизняних та зарубіжних засобах масової інформації з питань пов'язаних із реалізацією права на інформацію, аналіз політико-правової публіцистики, довідкових видань, а також фактологічні матеріали щодо взаємодії поліції з медіа в Україні.

У результаті проведеного дослідження наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової задачі, що полягає у визначенні теоретико-правових і організаційних засад сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання адміністративно-правових заходів попередження кримінальних

правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин в Україні, а також розроблено науково-обґрунтовані пропозиції щодо його удосконалення.

Результатам дисертаційного дослідження Чауса А.О. притаманний належний рівень наукової новизни, при цьому дисертантом певні положення сформульовані вперше, а низка вже відомих отримала свій подальший розвиток та удосконалення.

Оцінюючи формальні якості дисертації, можна стверджувати, що вона виконана в основному з дотриманням наукового стилю, авторські позиції викладені досить чітко і переважно належним чином аргументовані. Результати дисертаційного дослідження належним чином висвітлені у достатній кількості наукових статей, а також пройшли апробацію на наукових заходах.

Логічно поєднаним та цілісним є зміст роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Перший розділ роботи присвячено з'ясуванню теоретико-методологічних засад дослідження адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. В його межах розкрито стан теоретико-наукової розробки адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; теоретико-методологічне підґрунтя дослідження адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; опрацьовано загальний характер адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні. В межах другого розділу роботи розкрито: поняття та зміст профілактики адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; об'єкти адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; діяльність Національної поліції як суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. В третьому розділі роботи автором проаналізовано міжнародний досвід та його адаптація до України щодо профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Наукова новизна і практична цінність одержаних результатів полягає в тому, що проведене дослідження є одним із перших у вітчизняній науці адміністративного права комплексних досліджень особливостей адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування і використання. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальших наукових досліджень становлення Національної поліції України як сервісної правоохоронної інституції, відповідної європейським стандартам.

Повнота висвітлення результатів дослідження зумовлена тим, що основні положення та результати дисертації викладено в 4 наукових статтях, що

визначені як фахові з юридичних дисциплін, а також у 3 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

До того ж слід відмітити: наполегливу працю здобувача в процесі підготовки дисертації; його досить високий рівень правової підготовки; володіння правовою термінологією; прагнення спрямувати основне зусилля в роботі на удосконалення законодавства щодо діяльності та належної організації адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин України.

Таким чином, дисертаційне дослідження Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин України», являє собою закінчену науково-дослідну працю, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана. Кваліфікаційна наукова праця містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, що в сукупності сприяють розв'язанню конкретних наукових задач, має істотне значення для науки, відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже робота може бути рекомендована до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Після цього слово було надано **рецензентам** наукової праці:

Доктор юридичних наук, професор Шаблистий В.В. відзначив достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Чауса Андрія Олександровича на тему «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», виконаного з високим ступенем обґрунтування автором власних висновків та пропозицій.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, підтверджується відповідністю принципів положень дослідження поставлених автором, послідовним дотриманням обраної методики, чіткою і збалансованою структурою, системним аналізом широкого й водночас репрезентативного кола наукових джерел з проблем адміністративного права, поліцейської діяльності та відносин у сфері транспарентності поліцейської діяльності.

Методологія дисертаційного дослідження обрана відповідно до об'єкта та предмета дисертаційної роботи, виходячи зі сформульованої мети та відповідних дослідницьких завдань. Для досягнення поставленої мети здобувачем визначено вісім завдань, які у органічному взаємозв'язку відображають головний зміст роботи та послідовно вирішуються нею в ході наукового дослідження.

Оцінюючи концепцію дослідження з позиції його впливу на обґрунтованість положень дисертації, слід відзначити цілісність та логічність загальної структури роботи, тісний взаємозв'язок розділів і підрозділів, що забезпечує поступове накопичення наукових напрацювань та врахування їх для

узагальнення й формулювання основних результатів. Загальні висновки дисертації відображають основні результати дослідження та кореспондуються із проміжними результатами, яких дійшов здобувач у змісті роботи.

Потрібно також наголосити, що у представленому дисертаційному дослідженні Чауса А.О. проаналізовано позиції вітчизняних та іноземних вчених із питань, що становлять предмет дослідження. При цьому робота носить самостійний характер, дослідження проведене із дотриманням вимог щодо посилань на наукові джерела та положення чинного законодавства. Фактів критичного запозичення чи плагіату в дисертації не виявлено, виходячи з обсягу знань здобувача за даною проблематикою, та належним обґрунтуванням власних наукових підходів і позицій.

Проте як і будь-яке інше дисертаційне дослідження, робота Чауса А.О. не позбавлена певних недоліків, а саме:

1. При визначенні шляхів адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, дисертанту слід було більш докладно розкрити питання запобігання проявам корупції у зазначеній сфері. Було б показово дослідити види корупційних проявів у цій сфері та запропонувати шляхи їх подолання.

2. Дещо суперечливим залишається позиція про необхідність домінуючого використання імперативного методу при застосуванні адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, що не в повній відповіді обраному руху країни на децентралізацію.

3. Говорячи про необхідність прийняття в Україні стратегічного документу – Доктрини антинаркотичної політики України, та обґрунтовуючи компоненти, авторові доречним було б окремо визначити органи уповноважені на здійснення контролю за її виконанням та строки її реалізації.

4. Надаючи оцінку стану дослідження проблеми систематизації стану наукової розробки проблеми (у підрозділі 1.1) здобувач досить поверхнево аналізує існуючі праці вчених, адже деякі з них заслуговують більш ретельної уваги.

5. У підрозділі 3.1 «Міжнародний досвід та його адаптація до України щодо профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» автором розглянуто міжнародні стандарти реалізації профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Встановлено існування розгалуженої системи нормативно-правових актів, спрямованих на протидію та профілактику наркоманії, а також наявність низки міжнародних організацій діяльність яких направлена на реалізацію зазначених актів. Проте не визначені окремі країни, де ці стандарти були реалізовані.

6. Авторові доцільно оформити методи дослідження у прив'язці їх до конкретних підрозділів.

Незважаючи на наведені зауваження, ознайомлення з дисертацією Чауса А.О. дає підстави для її позитивної оцінки, а зауваження не знижують

наукової цінності дослідження, спрямовують на подальшу наукову розробку обраного здобувачем напряму наукового пошуку.

На підставі викладеного Шаблистий В.В. зробив висновок, що дисертаційне дослідження Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що полягає у виробленні концептуальних заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор – Чаус Андрій Олександрович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, старший дослідник Почтовий М.М. відзначив достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Чауса А.О., виконаного на актуальну тему.

Наукова новизна отриманих автором результатів полягає в тому, що робота є однією із перших спроб визначити особливості адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Наукові положення, узагальнення і висновки проведеного Чаусом А.О. дослідження, є належним чином обґрунтованими та достовірними, оскільки їх обумовлено здійсненим аналізом та використанням статистичної інформації, науковими положеннями та публікаціями.

Рецензована праця носить комплексний, системний характер і відзначається високим рівнем наукових узагальнень. Дисертаційне дослідження є чітко структурованим: складається із вступу та трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів.

В роботі також є необхідна кількість наукових публікацій. Список літератури налічує більше 200 джерел, серед яких достатньою мірою представлені як наукові роботи, так і нормативно-правові акти. Робота носить не лише теоретичний, а й прикладний характер, що підтверджується наявністю актів впровадження у освітню та наукову діяльність.

Оцінюючи формальні якості рецензованої дисертації, можна стверджувати, що вона виконана в основному з дотриманням наукового стилю, авторські позиції викладені досить чітко і переважно належним чином аргументовані. Результати дисертаційного дослідження належним чином висвітлені у достатній кількості наукових статей, а також пройшли апробацію на різноманітних наукових конференціях та інших заходах.

Незважаючи на високий рівень вирішення завдань дослідження здобувачем, окремі положення дають підстави визнати їх дискусійними. До таких слід віднести:

1. Погоджуючись в цілому, щодо питання про методи конкретних досліджень є одним із найважливіших, оскільки від наукової обґрунтованості відповідних методів, їхньої адекватності цілям, предмета і об'єкту дослідження, від уміння користуватися ними залежить надійність і вірогідність одержуваних даних. Автор досить переконливо розмірковує про методологію дослідження, про те було б слушним ґрунтовно розгорнути методологічну організацію своєї дослідницької стратегії щодо адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

2. Зміст дисертаційного дослідження не дозволяє повною мірою зробити висновок про доцільність і можливість запозичення досвіду конкретної країни щодо профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Відтак не є незрозумілим, саме досвід якої держави запозичується Україною. Замість цього, автор доволі фрагментарно звертається до позитивних надбань тих чи інших держав з окремих питань з протидії наркотизації. Вказаний підхід автора потребує уточнення та додаткового обґрунтування.

3. Розглядаючи в межах підрозділу 2.2 «Об'єкти адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» дисертації органи місцевого самоврядування як учасника адміністративно-правових відносин у сфері протидії правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, автор не приділяє належної уваги діяльності територіальних громад щодо протидії наркотизації населення та фактично обмежується характеристикою Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

4. Розглядаючи Національну поліцію як основного суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів (підрозділ 2.3), автор доволі невмотивовано відстоює позицію про необхідність створення (відновлення) спеціалізованого підрозділу по боротьбі з наркозлочинністю. В той же час, на наш погляд, робота повинні містити конкретні наукові напрацювання спрямовані на оптимізацію та покращення поліції в досліджуваній сфері.

5. Враховуючи що дисертаційне дослідження має включати практичну складову, авторіві за результатами роботи доцільним було б виробити методичні рекомендації для практичних підрозділів Національної поліції щодо покращення адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Загалом, наведені зауваження жодним чином не впливають на загальне позитивне враження від рецензованої роботи. Вони мають на меті лише акцентувати увагу автора на окремих її дискусійних моментах.

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», є самостійною, завершеною науковою працею, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана. Дисертація Чауса А.О. є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну та практичну спрямованість, містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, відповідає вимогам наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже робота може бути рекомендована до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, доцент Резворович К.Р. наголосила на своєчасності і актуальності теми дисертаційного дослідження, вірно обрану методологію, з урахуванням поставленої мети, а також практичну спрямованість дослідження. У роботі представлено авторський погляд на проблему адміністративно-правового регулювання взаємодії поліції з медіа та заходи удосконалення такої діяльності зокрема.

Загалом, дисертація Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» відповідає встановленим вимогам, які висуваються до такого виду робіт і може бути рекомендована до подання в разову спеціалізовану вчену раду для захисту.

Кандидат юридичних наук, доцент Молчанов Р.Ю. відзначив актуальність теми дисертаційного дослідження, правильно обрані методи дослідження, з урахуванням поставленої мети, а також об'єкта та предмета дослідження, наголосив, що робота має наукову новизну, автором сформульовано нові положення та надано пропозиції щодо удосконалення відкритості і прозорості у діяльності Національної поліції, висновки роботи мають практичну спрямованість. Загалом дисертація Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» є завершеною науковою працею, відповідає всім вимогам, які висуваються до даного виду робіт та може бути рекомендована для подання до разової спеціалізованої вченої ради для захисту.

Доктор юридичних наук, професор Мironюк Р.В. наголосив на тому, що дисертаційне дослідження Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» має достатню емпіричну базу. Глибоке вивчення автором

проблем попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, свідчить про розуміння здобувачкою перспективних шляхів подолання негативних чинників взаємної недовіри. Дисертація являє собою цілісну і завершену роботу, вирізняється концептуальністю дослідження, практичною значущістю одержаних результатів. Актуальність наукового дослідження не викликає сумнівів і заперечень. Проте, як і будь-яка інша робота, дисертація Чауса А.О. не позбавлена певних недоліків. Так, автором дослідження недостатньо розкрито становлення інституту адміністративно-правових заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Водночас, вказане зауваження не знижує загальної позитивної оцінки проведеного дисертаційного дослідження, яке справляє приємне враження та відповідає встановленим вимогам до робіт такого рівня.

Доктор юридичних наук, професор Боняк В.О. зазначила, що дисертаційне дослідження виконане якісно, на високому науковому рівні, отримані результати є об'єктивними. Позитивним моментом роботи є вміння автора обґрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал.

Структурно вдалою видається побудова змісту дисертації. Переконаливими варто назвати загальні висновки, якими показана ступінь вирішеності проблеми, що визначена у вступі до роботи.

Дисертаційне дослідження Чауса А.О. виконане відповідно до вимог МОН України. Здобувач має достатню кількість наукових статей у фахових виданнях та опублікованих тез доповідей на конференціях. Дисертаційна робота виконана самостійно, має комплексний і завершений характер.

Акцентував увагу на окремих положеннях роботи, що є цікавими та ґрунтовними. Актуальність, завдання, наукова новизна та висновки, в цілому відповідають вимогам, встановленим МОН України. Але, разом з тим, здобувач вказав на окремі положення, які носять спірний характер та потребують уточнення, зокрема, щодо більшої систематизації використаного в роботі емпіричного матеріалу.

Загалом, результати дисертаційного дослідження мають, безумовно, як теоретичне, так і практичне значення. Також, дисертаційна робота Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» підготовлена на достатньому науковому та методологічному рівні і в цілому заслуговує на схвальну оцінку та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор Собакарь А.О., зазначив про актуальність теми, належний рівень роботи і зазначив, що зміст дослідження Чауса А.О. характеризується належним теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань, самостійністю і цілісністю проведеного дослідження, що дозволило авторові досягти поставленої мети, виконати дослідницькі задачі і повністю розкрити тему

дослідження. Дисертаційне дослідження Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» підготовлене на достатньому науковому та методологічному рівні і може бути рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Логвиненко Б.О. вказав на те, що аналіз дисертації Чауса Андрія Олександровича «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» дозволяє зробити висновок про ґрунтовну теоретичну підготовку автора, а також про розуміння нею теоретико-правових категорій публічного адміністрування у правоохоронній царині. Дисертація являє собою цілісну і завершену роботу, вирізняється концептуальністю дослідження, практичною значущістю одержаних результатів. Актуальність наукового дослідження не викликає сумнівів і заперечень.

Проте, як і будь-яке інше дослідження робота Чауса А.О. не позбавлена певних недоліків, зокрема потребує уточнення методологія дослідження.

Водночас, наведене зауваження не є критичним, а дисертаційне дослідження Чауса А.О. на тему «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів» виконано на належному науковому рівні, відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого виду і вирішує ряд важливих для адміністративно-правової науки завдань. Робота може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чауса Андрія Олександровича на тему «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Проблема глобального поширення наркоманії є однією з найгостріших у системі забезпечення національної безпеки нашої держави і потребує негайного вжиття рішучих заходів. З масовою комп'ютеризацією, використанням всесвітньої мережі Інтернет, а також розвитком мережі мобільного зв'язку, актуальності набуває діяльність держави взагалі та правоохоронних органів зокрема у попередженні кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Щодо кількості наркозалежних осіб, то на Одеську, Дніпропетровську, Харківську області припадає понад третини усіх наркоспоживачів України, які

перебувають на обліку.

Спостерігається значне зростання наркозалежних серед жителів сільської місцевості – на 35,2 % та особливо серед учнівської і студентської молоді – на 59,1 %. Кількість наркоспоживачів на 10 тис. чоловік сільського населення у Дніпропетровській та Миколаївській областях перевищує втричі середньо державний показник.

За соціальним станом серед наркозалежних переважають особи, які не працюють – 74 %, кількість робітників складає 7,54 %, службовців – 0,67 %, учнівської та студентської молоді – 2,86 %, інших верств населення – 15 %.

Значний внесок у дослідження теоретичних питань, пов'язаних з проблемами методики розслідування таких злочинів, зробили такі науковці: Ю.В. Александров, Т.А. Боголюбова, В.І. Борисова, Є.Г. Гасанов, В.О. Глушков, О.І. Гуров, Н.О. Гуртова, І.М. Даньшин, В.Ф. Долженков, А.І. Долгова, А.П. Закалюка, О.М. Литвак, М.І. Мельник, Д.Й. Никифорчук, М.І. Панов, О.І. Роцин, М.П. Селіванов, В.В. Сташис, В.Я. Тацій, М.І. Хавронюк, С.С. Яценко та інші науковці.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію буде виконано відповідно до Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності МВС України на період 2015-2019 рр., затвердженого наказом МВС України від 16.03.2015 № 275; Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016-2020 рр., затверджених Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 03.03.2016; Плану заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи (Указ Президента України від 12.01.2011, № 24/2011); Плану заходів Міністерства внутрішніх справ, спрямованих на реалізацію норм Кримінального процесуального кодексу України (наказ МВС України від 08.08.2012 № 685); планів науково-дослідницьких робіт Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є поглиблений аналіз законодавства, літературних (наукових) джерел та узагальнення практичної складової. Це дозволить встановити риси, що характеризують процес попередження зазначених кримінальних правопорушень і розробити комплекс практичних рекомендацій щодо сприяння найбільш ефективній їх протидії. У цьому і полягає мета цього дослідження. Для її досягнення були поставлені такі взаємопов'язані **основні завдання** дисертації:

- опрацювати стан теоретико-наукової розробки адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;
- дослідити теоретико-методологічне підґрунтя дослідження адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;
- вивчити стан і загальний характер адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні;
- систематизувати поняття та зміст профілактики адміністративних

правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- визначити об'єкти адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- узагальнити діяльність Національної поліції як суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- проаналізувати міжнародний досвід та його адаптація до України щодо профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- розробити тактичні рекомендації щодо протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини з заходів попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Предметом даного дослідження є адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Методи дослідження. Методи дослідження визначені специфікою роботи, її метою та задачами, з урахуванням об'єкта та предмета дослідження. Методологічною основою дисертації є діалектичний метод наукового пізнання, який дозволив розглянути предмет дослідження у динаміці. Окрім того, у процесі дослідження були використані наступні методи наукового пізнання: історико-правовий метод дозволив дослідити ретроспективу законодавства щодо попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів; порівняльний метод допоміг проаналізувати наукові погляди теоретичних та практичних сторін щодо попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Нормативну основу роботи становлять Конституція України, Закони та Постанови Верховної ради України, нормативні акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування, міжнародні акти ратифіковані у встановленому законом порядку.

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації становлять наукові праці вітчизняних і зарубіжних фахівців у галузі філософії, правової статистики, загальної й юридичної психології, соціології, кримінології, криміналістики, кримінального, кримінального процесуального права, оперативно-розшукової діяльності, інших галузевих правових наук.

Емпіричну основу дослідження складають результати узагальнення правоохоронної та судової практики. Досліджені матеріали кримінальних справ й проваджень з проблематики дослідження протягом 2010-2022 рр., дані офіційної статистичної звітності Генеральної прокуратури та МВС України за 2010-2022 рр., зведені результати опитувань працівників прокуратури, слідчих, працівників оперативних підрозділів та працівників експертних установ МВС

України, узагальнені дані опитувань представників громадських правозахисних організацій.

Вирішення поставленої мети і задач дослідження відбувалося із урахуванням сучасної наукової думки, чинного законодавства та загальних потреб практики.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дана наукова розробка є одним з перших в Україні монографічним дослідженням, у якому комплексно здійснено спробу дослідити адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, а саме:

уперше:

- запропоновано визначення профілактики адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, під яким слід розуміти це комплекс заходів, спрямованих на запобігання вчиненню таких правопорушень або зниження їх кількості;

- на науково-теоретичному рівні конкретизовано, що об'єктами адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів можуть бути такі дії: незаконне виробництво наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконне зберігання наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконне використання наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; незаконний обіг наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів, включаючи купівлю, продаж, поширення, пересилання, перевезення, збут або надання їх наркозалежним або іншим особам; фінансування незаконної діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів; неповідомлення владних органів про виявлені факти незаконного виробництва, зберігання, використання або обігу наркотичних речовин, їх аналогів або прекурсорів;

удосконалено:

- підходи до розуміння діяльності Національної поліції як суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів, шляхом розширення комплексу заходів, таких як: організація спеціальних операцій, спрямованих на виявлення та припинення діяльності наркоторговців; проведення обшуків, оглядів, вилучення наркотиків, затримання осіб, що причетні до незаконного обігу наркотиків; проведення роботи з молоддю та населенням, щодо профілактики вживання наркотиків та формування здорового способу життя; встановлення системи контролю за обігом наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні, включаючи реєстрацію виробників, постачальників, оптовиків та роздрібних продавців; проведення профілактичної роботи з молоддю та населенням з метою збільшення свідомості щодо наслідків вживання наркотиків та формування здорового способу життя;

- методологічні засади дослідження, до яких пропонується віднести: комплексний аналіз даних зі статистичних джерел, що дозволяє визначити тенденції та особливості незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та

прекурсорів; емпіричні дослідження, проведені з метою виявлення причин та факторів, що впливають на поширення наркоманії та незаконного обігу наркотиків; використанні експертних оцінок для з'ясування ефективності заходів профілактики та боротьби зі злочинністю в сфері наркотиків; порівняльному аналізі законодавства різних країн, що дає змогу визначити кращі практики та інноваційні підходи до боротьби зі злочинами в досліджуваній сфері;

- наукові підходи аналізу характеристик адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів в Україні. За результатами роботи встановлено, що найбільш поширеними адміністративними правопорушеннями у сфері незаконного обігу наркотичних речовин є: придбання, зберігання, перевезення, виробництво, виготовлення, збут або розповсюдження наркотичних засобів або психотропних речовин без дозволу. Вживання наркотичних засобів без лікарського призначення або без належного медичного нагляду. Використання наркотичних засобів або психотропних речовин під час виконання робіт, пов'язаних з підвищеною небезпекою для життя та здоров'я людини, наприклад, при керуванні транспортним засобом. Пропаганда наркоманії та відверте заохочення до вживання наркотичних засобів;

дістало подальшого розвитку:

- твердження, що міжнародне співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотиків є одним із важливих аспектів у досліджуваній сфері. Активно відстоюється позиція про необхідність дієвої активної співпраці України з іншими країнами, обмінюючи інформацію про транспортні маршрути та злочинні групи, які займаються контрабандою наркотиків. Також важливо співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як ООН та Європейський союз, які можуть надати фінансову, технічну та експертну підтримку у боротьбі з незаконним обігом наркотиків;

- людиноцентриська теорія направлена на профілактику економічних правопорушень пов'язаних із незаконним обігом наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів має теоретичні та правові основи, які базуються на різних аспектах права та кримінальної політики, відповідно до якої одним із головних принципів профілактики є попередження злочинної діяльності шляхом виявлення, припинення та запобігання проникненню наркотиків на ринок. Для цього має бути розроблено комплексну стратегію профілактики та боротьби з незаконним обігом наркотиків, що базується на вивченні досвіду країн з розвиненою кримінальною політикою. Для ефективного впровадження профілактичних заходів запропоновано широко залучати інші органи державної влади (наприклад МОЗ України) та органи місцевого самоврядування;

- теоретико-наукові розробки адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів є на досить високому рівні. Констатовано, що попри доволі значний масив наробок з даного питання проблема наркоторгівлі продовжує залишатися однією з найбільш актуальних у сучасному суспільстві. Від так, ведеться постійна робота над вдосконаленням законодавства,

розробкою нових методів та підходів до боротьби з наркоторгівлею та профілактики правопорушень у цій сфері.

Автором відстоюється позиція відповідно до якої стан теоретико-наукової розробки адміністративно-правового регулювання профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів є на досить високому рівні. Однак, необхідна постійна робота над вдосконаленням теорії та практики, з метою ефективної боротьби з наркоторгівлею та профілактики правопорушень у цій сфері.

Практичне значення одержаних результатів полягатиме у тому, що вироблені у дисертації положення і рекомендації можуть бути використані у:

- *правотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного законодавства, а також нормативно-правових актів, щодо регламентують попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- *науково-дослідній діяльності* – як підґрунтя для подальшої розробки теоретичних основ попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

- *освітньому процесі* – для підготовки підручників, посібників, монографій, курсів лекцій, методичних рекомендацій та інших матеріалів;

- *практичній діяльності* – для удосконалення діяльності Національної поліції України, а також підприємств, установ та організацій усіх форм власності, які в своїй практичній діяльності мають відношення до обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Структура дисертації зумовлена її метою і задачами та складається зі вступу, трьох розділів, що нараховуватимуть вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Список публікацій здобувача за темою дисертації,

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Чаус А.О. Діяльність Національної поліції як суб'єкта забезпечення профілактики правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Спец. випуск № 1. 2020. С. 119-124. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2020-5-119-124>

2. Чаус А.О. Напрямки розвитку державної політики щодо наркотиків в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 10. с. 508-510. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-10/126>

3. Чаус А.О. Directions of the prevention of offenses in the sphere of illegal drug trafficking in Ukraine taking into account foreign experience. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 11. с. 512-515. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/124>

4. Чаус А.О. Problems of administrative responsibility for offenses in the field of illegal traffic of narcotics and psychotropic substances. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2022. № 3. с. 399-404. DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-3-399-404>

5. Чаус А.О. Профілактика адміністративних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, як складова національної безпеки. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і практичні аспекти : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 13 березня 2020 р.). Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 258-260.

6. Чаус А.О. Запобігання схилянню підлітків до вживання наркотичних засобів та психотропних речовин Національною поліцією України. Ювенальна деліктологія: діти як жертви, діти як правопорушники. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару (м. Дніпро, 8 жовтня 2020 р.) С. 114-117.

7. Чаус А.О. Протидія наркотизму дітей шляхом удосконалення законодавства та професійної освіти. Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний та інформаційний виміри: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференц. (м. Дніпро, 17 листопада 2022 р.). ДДУВС, 2022. С. 133-135.

Характеристика особистості здобувача. Чаус Андрій Олександрович, 1975 року народження, у 2011 закінчив магістратуру Національної академії внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство». Працював на посадах в територіальних органах внутрішніх справ ГУМВС в Дніпропетровській області, згодом у підрозділах Національної поліції ГУНП в Дніпропетровській області. На теперішній час проходить службу в центральному органі управління поліції. У серпні 2019 року вступив до аспірантури Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, програму підготовки в межах якої успішно закінчив у травні 2025 року.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно із застосуванням сучасної української мови та наукових термінів. Кожний із розділів, підрозділів та пунктів побудовані у логічній послідовності. Усе це забезпечує легкість і доступність сприйняття викладених у дисертації положень.

У результаті попередньої експертизи дисертації Чауса А.О. і повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Чауса Андрія Олександровича за темою «Адміністративно-правові заходи попередження кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних речовин, їх аналогів та прекурсорів», відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року

№ 283), постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

3. Рекомендувати Чаусу Андрію Олександровичу звернутись до Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ із заявою щодо утворення разової спеціалізованої вченої ради.

**Голова засідання –
професор кафедри
адміністративного права і процесу
Навчально-наукового інституту
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності
Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор**
15.05.2025

Борис ЛОГВИНЕНКО